

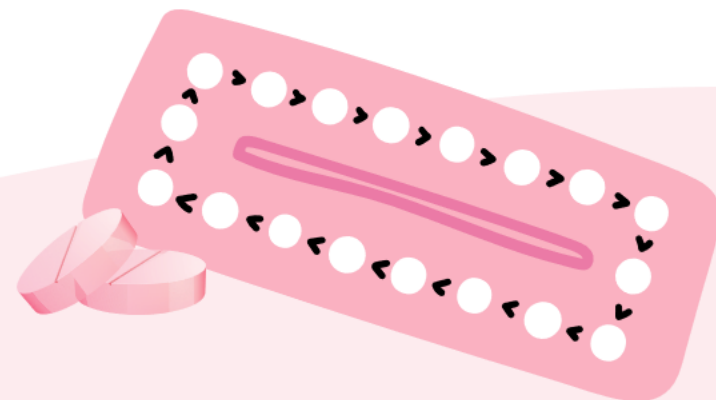
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC HUẾ
CLB SINH VIÊN DƯỢC LÂM SÀNG

DƯỢC CỘNG ĐỒNG

TẮT TẦN TẬT VỀ

THUỐC TRÁNH THAI NỘI TIẾT ĐƯỜNG UỐNG

NỘI DUNG

01

**SINH LÝ CHU KỲ
KINH NGUYỆT**

04

THUỐC TRÁNH THAI KHẨN CẤP

02

**TỔNG QUAN VỀ
THUỐC TRÁNH THAI**

05

**RỦI RO KHI LẠM DỤNG
MỘT SỐ CÔNG DỤNG KHÁC**

03

**THUỐC TRÁNH THAI
HÀNG NGÀY**

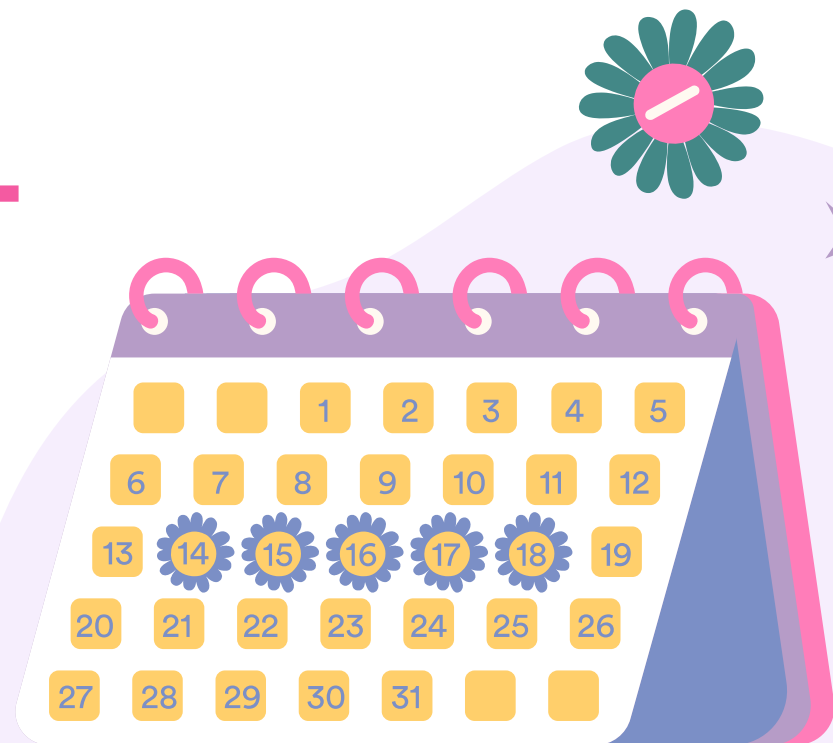
06

**THUỐC TRÁNH THAI ĐƯỜNG
UỐNG DÀNH CHO NAM GIỚI**

07

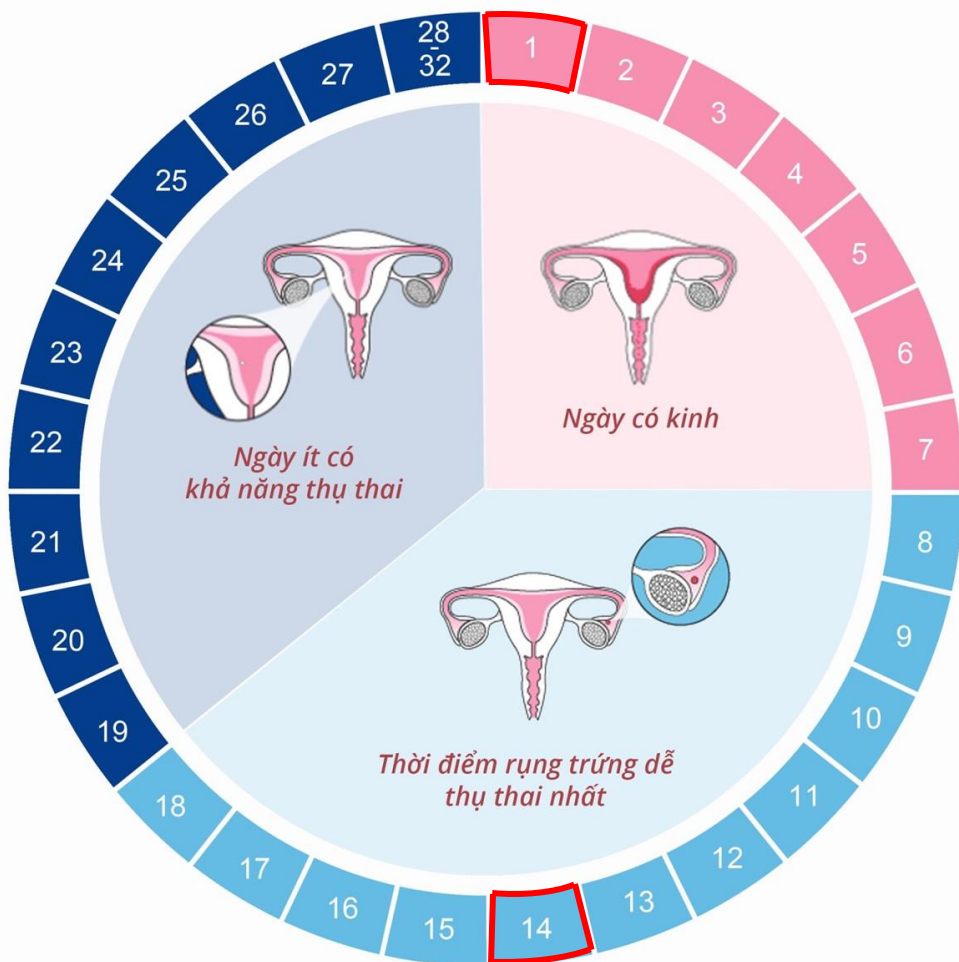
TỔNG KẾT

1. SINH LÝ CHU KỲ KINH NGUYỆT

SINH LÝ CHU KỲ KINH NGUYỆT

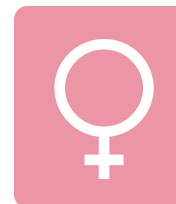
Đại cương

Chu kỳ kinh nguyệt là khoảng thời gian từ ngày có kinh đầu tiên của chu kỳ này đến ngày đầu tiên của chu kỳ kế tiếp, trung bình là **28 ngày**.

» Chu kỳ kinh nguyệt đóng vai trò chuẩn bị cho sự mang thai của người phụ nữ.

Chu kỳ kinh nguyệt được điều hòa bởi hormone:

✓ Estrogen

✓ Progesterone

SINH LÝ CHU KỲ KINH NGUYỆT

Chu kỳ kinh nguyệt

TÁC DỤNG CỦA ESTROGEN & PROGESTERONE

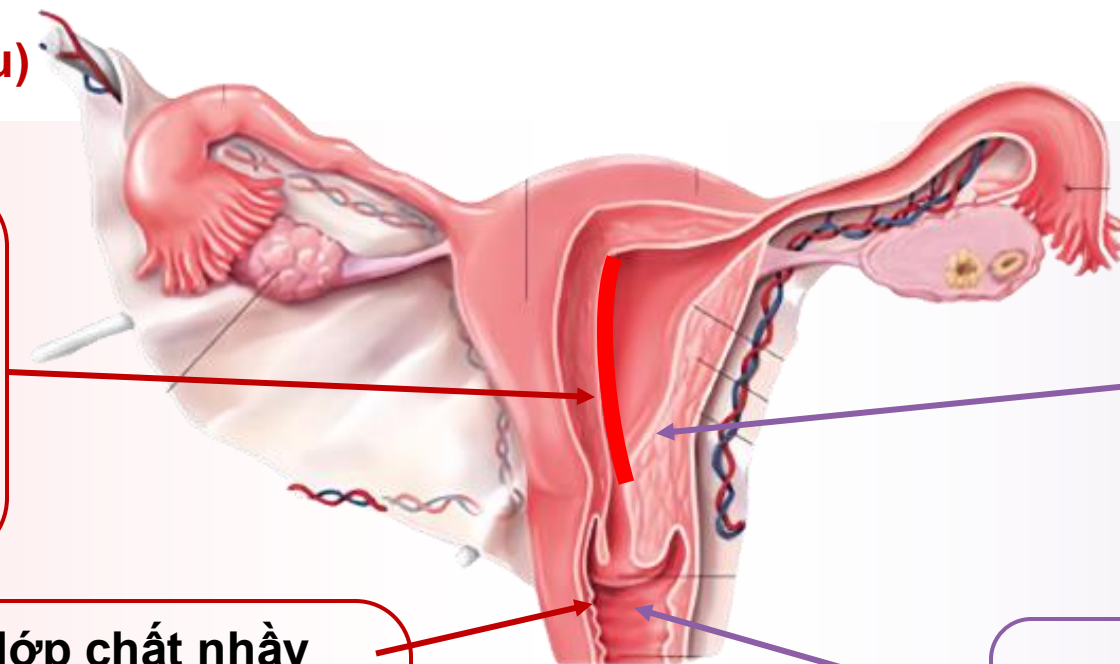
ESTROGEN (tăng trong 14 ngày đầu)

Làm dày lớp nội mạc tử cung

Chuẩn bị chất lỏng và dinh dưỡng để nuôi phôi thai tiềm năng.

Làm mỏng và loãng lớp chất nhầy cổ tử cung

Tinh trùng dễ dàng đi vào để thụ tinh.

PROGESTERONE (tăng trong 14 ngày sau)

Làm dày thêm và duy trì lớp nội mạc tử cung

Tiếp tục chuẩn bị để nuôi phôi thai tiềm năng.

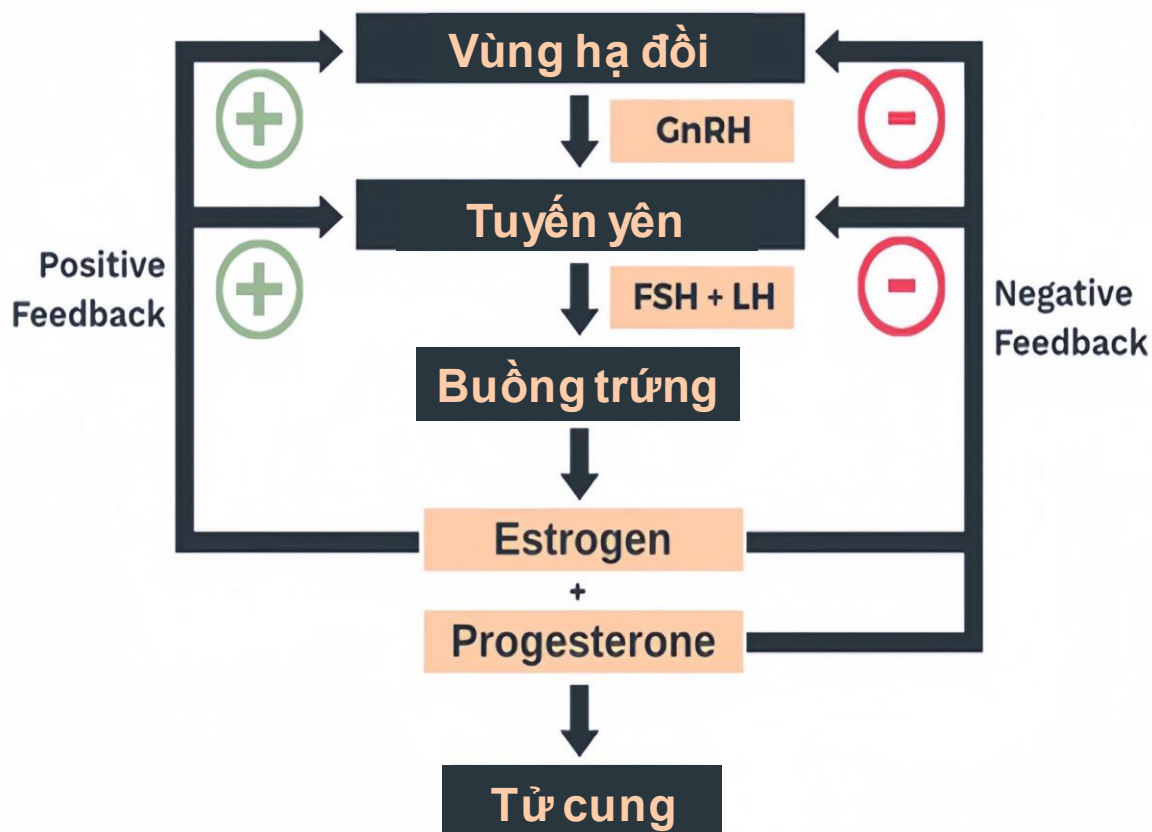
Làm đặc lớp chất nhầy

Tinh trùng và vi khuẩn khó xâm nhập sau khi trứng đã rụng.

SINH LÝ CHU KỲ KINH NGUYỆT

Chu kỳ kinh nguyệt

HỆ TRỤC HẠ ĐÒI – TUYẾN YÊN – BUỒNG TRỨNG ĐIỀU HÒA CHU KỲ KINH NGUYỆT

Vai trò của các hormone từ tuyến yên

- ❖ **FSH** kích thích nang trứng phát triển & tiết estrogen.
- ❖ **LH** kích thích nang trứng chín → rụng trứng.

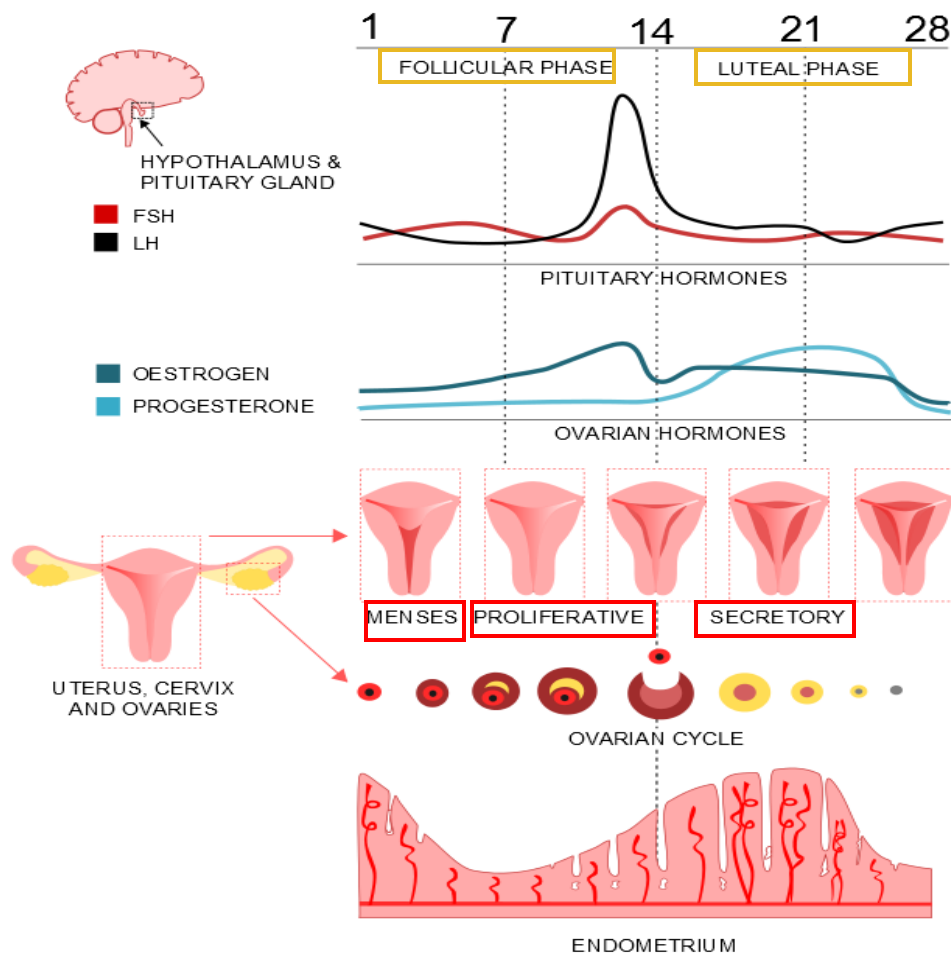
Điều hòa ngược âm tính

- ❖ **Progesterone tăng** sẽ giảm phóng thích **LH** (hormon tạo hoàng thể) cần thiết cho sự rụng trứng.
- ❖ **Estrogen tăng** sẽ gây ức chế **FSH** (hormon kích thích nang trứng).
→ Hai hormone này đều **ức chế noãn chín và sự phóng noãn, ngăn sự rụng trứng**, mang đến tác dụng chính là **ngừa thai**.

SINH LÝ CHU KỲ KINH NGUYỆT

Chu kỳ kinh nguyệt

3 GIAI ĐOẠN CỦA CHU KỲ KINH NGUYỆT

01

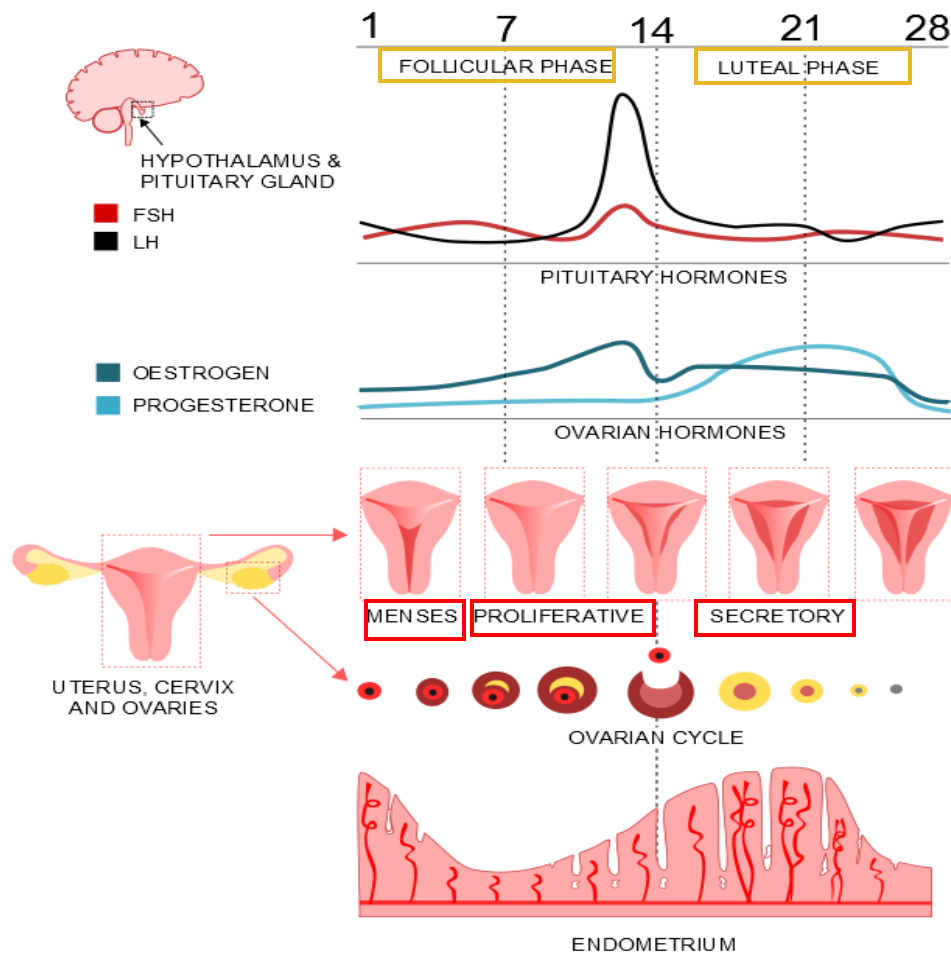
GIAI ĐOẠN HÀNH KINH

- ❖ 4 - 7 ngày.
- ❖ Estrogen và progesterone giảm mạnh → co thắt các động mạch xoắn của lớp chức năng trong nội mạc tử cung → lớp này bị hoại tử bong ra và gây chảy máu đào thải qua âm đạo tạo thành dịch kinh.

SINH LÝ CHU KỲ KINH NGUYỆT

Chu kỳ kinh nguyệt

3 GIAI ĐOẠN CỦA CHU KỲ KINH NGUYỆT

02

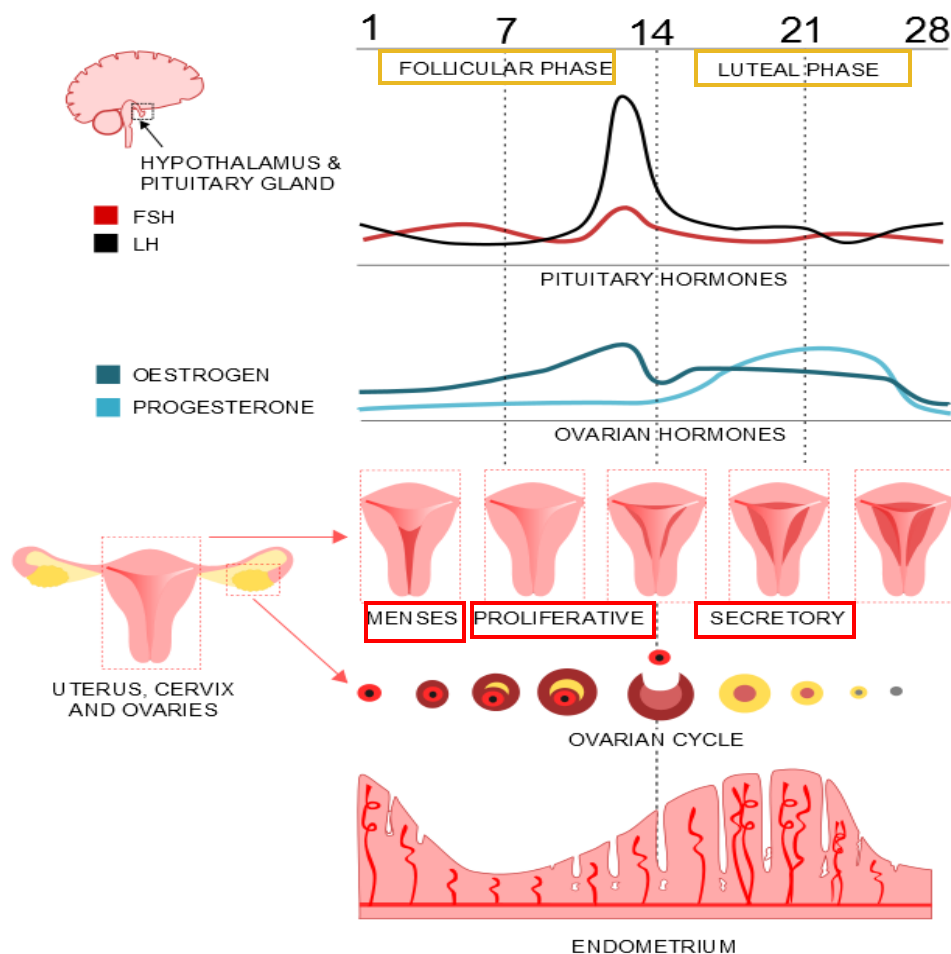
GIAI ĐOẠN NANG TRỨNG (TĂNG SINH)

- Vùng hạ đồi tiết GnRH kích thích tiền yên sản xuất FSH và LH. FSH kích thích nang trứng phát triển và tiết estrogen.
- **Nồng độ estrogen tăng cao đạt cực đại** vào khoảng 1-2 ngày trước ngày rụng trứng:
 - + Làm nội mạc tử cung dày hơn và chất nhầy cổ tử cung loãng hơn.
 - + Tín hiệu feedback (+) ngắn hạn → tăng tiết FSH và LH, đặc biệt là **LH tăng cao đạt đỉnh** → kích thích **vỡ nang trứng giải phóng noãn**.

SINH LÝ CHU KỲ KINH NGUYỆT

Chu kỳ kinh nguyệt

3 GIAI ĐOẠN CỦA CHU KỲ KINH NGUYỆT

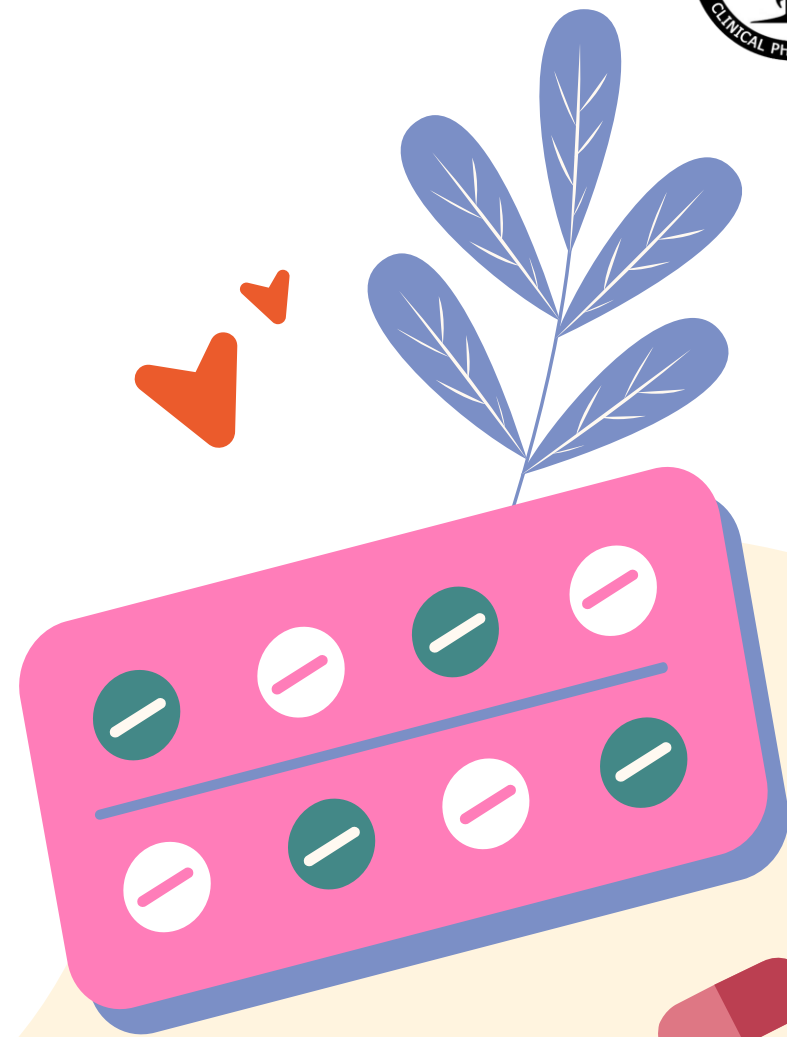

03

GIAI ĐOẠN HOÀNG THỂ

- Sau khi trứng rụng, phần còn lại của nang trứng tạo hoàng thể sản xuất **progesterone**.
- ✓ Nếu trứng được thụ tinh bởi tinh trùng → Hoàng thể tiếp tục tiết progesterone để ngăn sự bong ra của nội mạc tử cung.
- ✓ Nếu quá trình thụ tinh không xảy ra → Trứng bị phân hủy sau 24h thì hoàng thể cũng phân hủy → **Nồng độ progesterone giảm** → Nội mạc tử cung bắt đầu bong ra dẫn đến sự hành kinh và tiếp tục một chu kỳ kinh mới.

2. TỔNG QUAN VỀ THUỐC TRÁNH THAI

- **Khái niệm:** Thuốc tránh thai nội tiết đường uống là loại thuốc có chứa **hormone sinh dục nữ** được dùng bằng đường uống để ngăn ngừa mang thai.
- **Phân loại:** gồm 2 loại
 - Thuốc tránh thai hàng ngày
 - Thuốc tránh thai khẩn cấp
- Thuốc phát huy hiệu quả kiểm soát sinh sản bằng cách **ức chế sự rụng trứng** và **ngăn chặn tinh trùng xâm nhập** qua cổ tử cung.

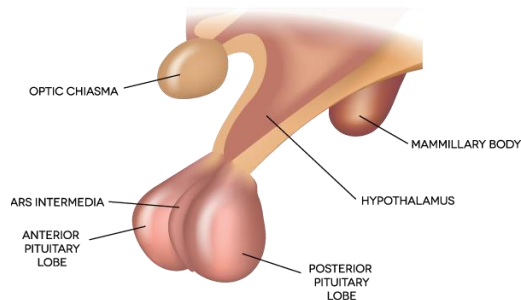
3. THUỐC TRÁNH THAI HÀNG NGÀY

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Cơ chế hoạt động

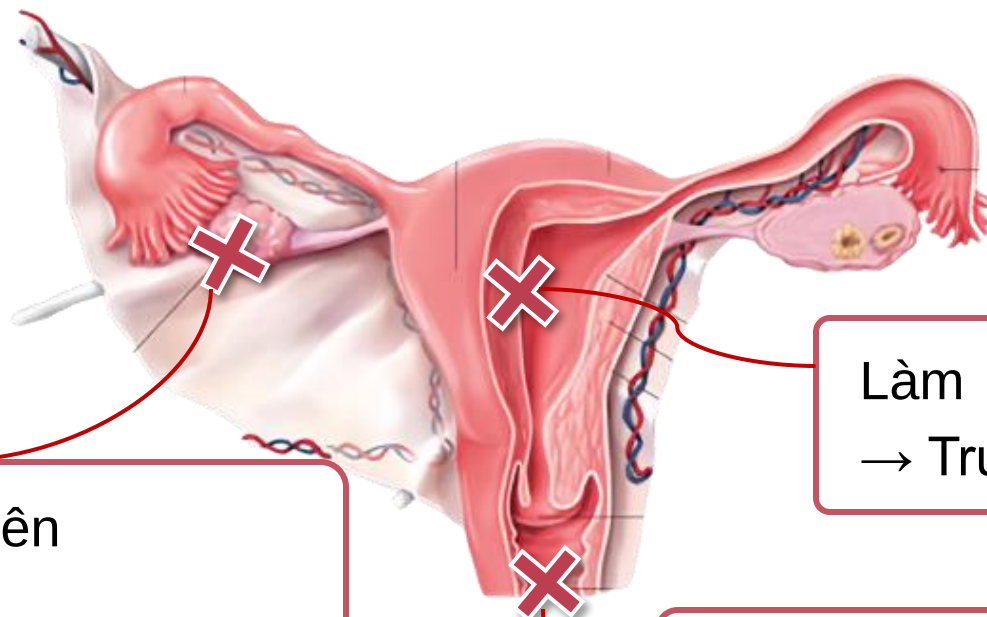
Cơ chế trung ương

1

Ức chế trục hạ đồi – tuyến yên
→ Ức chế tiết FSH và LH
→ **Ngăn chặn buồng trứng giải phóng trứng, từ đó ngăn cản sự thụ tinh**

Cơ chế ngoại biên

2

Làm **mỏng lớp nội mạc tử cung**
→ Trứng không thể làm tổ

3

Làm dày chất nhầy cổ tử cung
→ Giảm khả năng di chuyển và thâm nhập của tinh trùng

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Thành phần & phân loại

Thuốc tránh thai gồm các thành phần chính

P Progestin

Tránh sự thụ thai bằng cách ngăn rụng trứng

Ngăn chặn tinh trùng di chuyển vào tử cung

E Estrogen

Làm mỏng nội mạc tử cung khiến trứng không thể làm tổ

**2 loại
thuốc tránh thai**

- Thuốc tránh thai **phối hợp**
- Thuốc tránh thai **chỉ chứa progestin**

Thuốc chỉ chứa **progestin** là lựa chọn tránh thai tốt cho phụ nữ đang trong thời gian cho con bú hoặc không thể dùng estrogen vì một số lý do khác.

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Thành phần & phân loại

Estrogen

Đa số các dạng thuốc tránh thai đường uống sử dụng estrogen dạng **ethinylestradiol**.

Các thế hệ progesterone được dùng trong thuốc tránh thai

Thế hệ 1	Thế hệ 2	Thế hệ 3	Thế hệ 4
Norethisterone	Levonorgestrel (Rigevidon)	Desogestrel (Etraceptine Regulon, Marvelon, Embevin 28 (POP))	Drospirenone (Drosperin, Drosperin 20, Yasmin, Yaz)
Ethinodiol diacetate (POP)	Norgestrel	Gestodene (Lindynette, Gynera, Ciclomex)	Dienogest (Qlaira with estradiol valerate)
Lynestrenol (Exluton)		Norgestimate (Cilest)	Nomegestrol (Lutenyl)

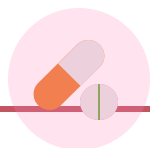
Các thế hệ mới có hoạt tính chọn lọc progesterone mạnh hơn, có hoạt tính androgen thấp hơn → sử dụng liều thấp hơn, giảm các ADR.

1. SỬ DỤNG HỢP LÝ CÁC THUỐC TRÁNH THAI ĐƯỜNG UỐNG. Bản tin Thông tin thuốc và Cảnh giác dược Trực tuyến. (n.d.). <http://magazine.canhgiacduoc.org.vn/Magazine/Details/108>
2. Edwards M, Can AS. Progestin. [Updated 2023 Mar 11]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2023 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK563211/>

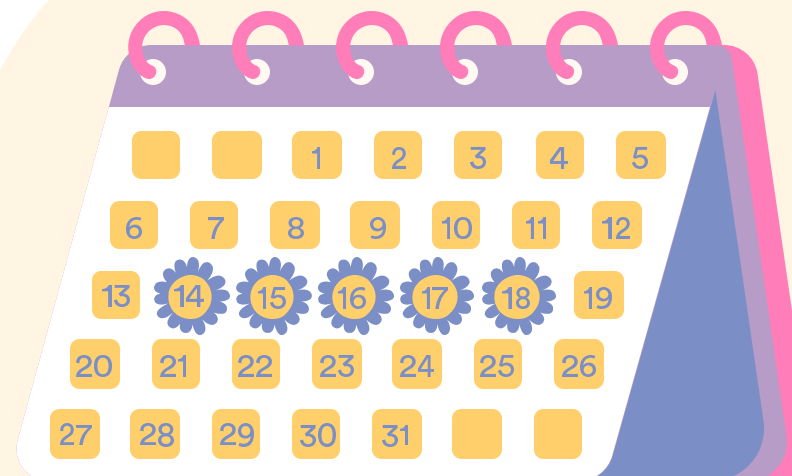
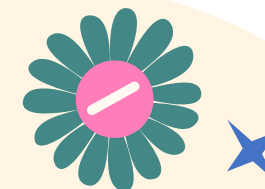
THUỐC TRÁNH THAI HÀNG NGÀY

Nên sử dụng khi nào?

Các cặp đôi chưa sẵn sàng có con hoặc muốn kế hoạch hóa gia đình có thể sử dụng thuốc tránh thai hàng ngày để ngừa thai.

Thuốc tránh thai hàng ngày được sử dụng bởi người phụ nữ, là biện pháp đang được nhiều cặp đôi ưu tiên lựa chọn. Tuy nhiên, thuốc tránh thai hàng ngày sẽ không thích hợp cho tất cả phụ nữ.

THUỐC TRÁNH THAI HÀNG NGÀY

Nên sử dụng khi nào?

Phụ nữ có một trong các yếu tố nguy cơ sau **KHÔNG** nên dùng thuốc tránh thai hàng ngày:

- Phụ nữ trên 35 tuổi có thói quen hút thuốc lá;
- Huyết áp tăng cao chưa được kiểm soát tốt;
- Có tiền sử hoặc hiện tại có huyết khối tĩnh mạch, thuyên tắc phổi;
- Bản thân hoặc gia đình có tiền sử đột quỵ, mắc các bệnh lý tim mạch; bệnh ung thư vú;
- Có xuất huyết tử cung không rõ nguyên nhân;
- Có chứng đau nửa đầu, hoặc các biến chứng liên quan đến bệnh tiểu đường, bệnh thận, bệnh võng mạc hoặc bệnh thần kinh;
- Phụ nữ mắc bệnh gan.

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Thuốc tránh thai phối hợp

Drosperin

Etraceptin

Vỉ thuốc 28 viên

Thành phần

- Drospirenone (**progesterone**)
- Ethinylestradiol (**estrogen**)

Mercilon

Vỉ thuốc 21 viên

Thành phần

- Desogestrel (**progesterone**)
- Ethinylestradiol (**estrogen**)

Marvelon

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Thuốc tránh thai phối hợp

Chỉ định

Thuốc được chỉ định dùng trong trường hợp ngừa thai.

Chống chỉ định

- **Phụ nữ cho con bú.**
- Bệnh nhân bị huyết khối tắc mạch, tiền căn huyết khối tắc mạch; bệnh về mạch máu ở tim, não, hay mắt, bướu ác tính ở vú, tử cung hay tuyến yên phụ thuộc hormon.
- Bệnh nhân suy gan, suy thận.

Tác dụng phụ

- Chán nản, đau đầu, buồn nôn, tiêu chảy.
- Rối loạn kinh nguyệt, chảy máu giữa kỳ kinh, đau vú, căng ngực, tăng tiết dịch âm đạo, giảm ham muốn tình dục.
- Nhiễm nấm Candida âm đạo.

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Thuốc tránh thai phối hợp

Một số thuốc làm giảm tác dụng của thuốc tránh thai

Để thuốc tránh thai đường uống phát huy hiệu quả tốt nhất, **không uống cùng lúc với thuốc khác** vì một số loại thuốc có thể tương tác làm giảm hiệu quả của thuốc tránh thai.

- ❖ **Thuốc kháng sinh:** rifampicin, ampicillin và tetracycline
- ❖ **Thuốc chống động kinh:** phenytoin, oxcarbazepine, carbamazepine, topiramate, phenobarbital và primidone
- ❖ **Thuốc kháng virus:** ritonavir
- ❖ **Thuốc chống nấm:** griseofulvin, fluconazol

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

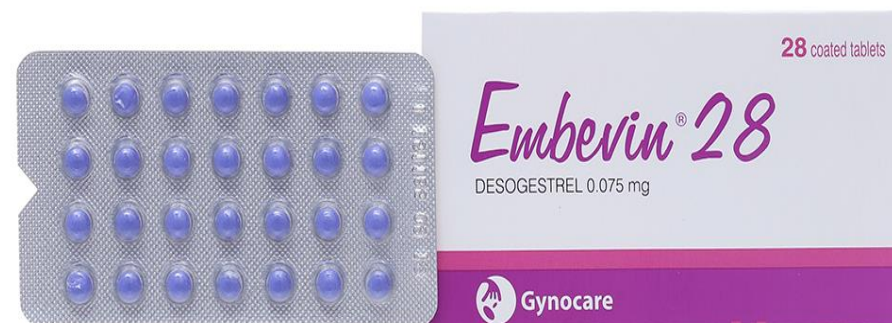
Thuốc tránh thai chỉ chứa Progestin

Naphalevo

Vỉ 28 viên
30mcg Levonogestrel

Embevin

Vỉ 28 viên
75mcg Desogestrel

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Thuốc tránh thai chỉ chứa Progestin

Chỉ định

Thuốc tránh thai chỉ chứa Progestin thích hợp cho phụ nữ **không dung nạp các estrogen** và **phụ nữ đang cho con bú**.

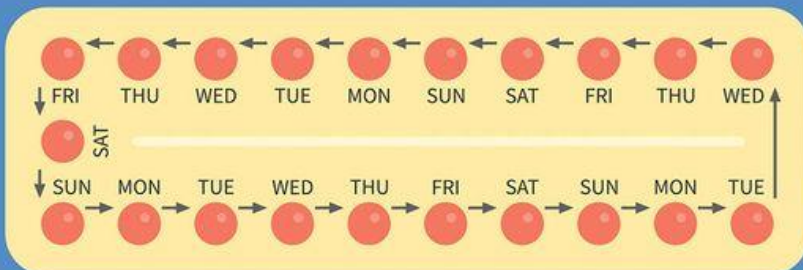
Tác dụng phụ

- Gây kinh nguyệt không đều, chảy máu âm đạo bất thường.
- Nhức đầu, trầm cảm, hoa mắt, chóng mặt, buồn nôn, u nhỏ ở vú, tăng cân, bệnh huyết khối,...
- Giảm tình dục, rụng lông, ra mồ hôi, hói.
- Đau dạ dày đột ngột và nặng, vàng da hoặc mắt.

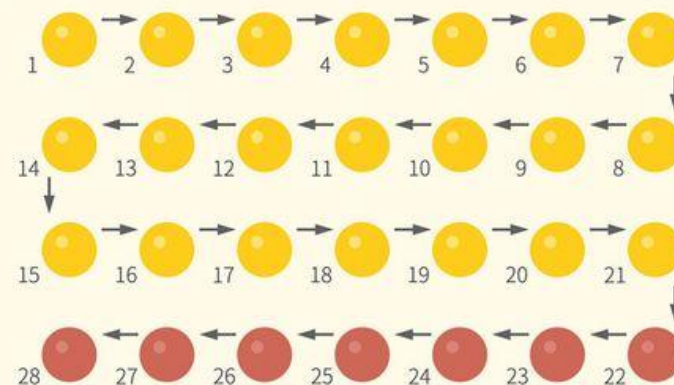
THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Sử dụng thuốc đúng cách

Vỉ thuốc 21 viên

Vỉ thuốc 28 viên

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Sử dụng thuốc đúng cách

Vỉ thuốc 21 viên

Uống vỉ đầu tiên

- ✓ Uống 1 viên/ngày từ ngày đầu tiên của chu kỳ kinh nguyệt, uống liên tục mỗi ngày đến khi hết 21 viên.

Nếu đã qua chu kỳ kinh 5 ngày, bắt đầu uống từ ngày thứ 5 đến hết vỉ.

Để tăng hiệu quả ngừa thai nên kết hợp dùng thêm bao cao su hoặc quan hệ tình dục an toàn trong 7 ngày đầu tiên.

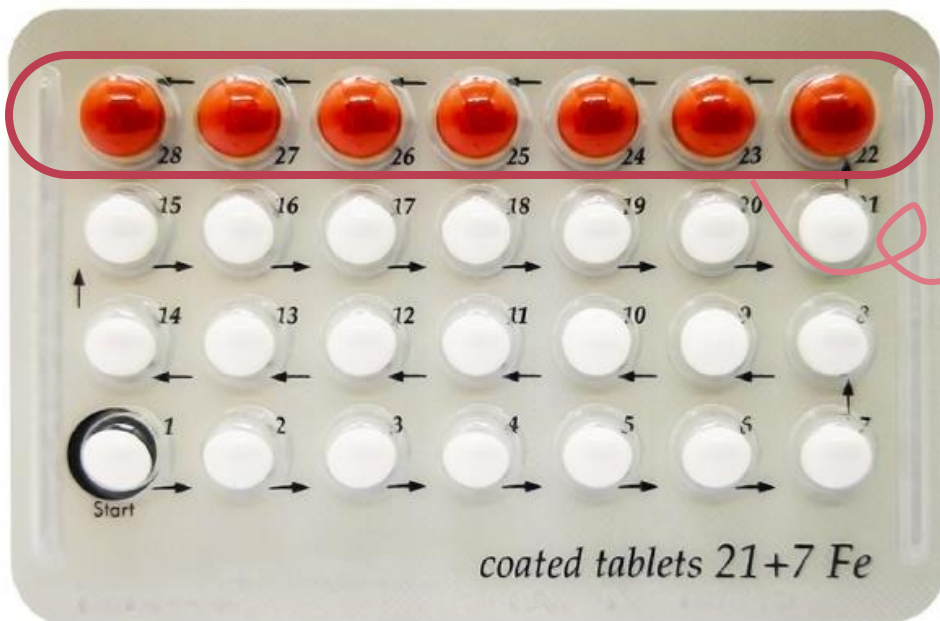
Uống vỉ kế tiếp

- ✓ Sau khi uống hết vỉ đầu tiên, **nghi uống trong vòng 7 ngày rồi tiếp tục uống vỉ kế tiếp**, mỗi ngày 1 viên đến khi hết vỉ.
- ✓ Từ vỉ thứ 2 trở đi, cần nghi uống trong vòng 7 ngày → tiếp tục vỉ kế tiếp, không cần phụ thuộc vào chu kỳ kinh nguyệt.

THUỐC TRÁNH THAI HÀNG NGÀY

Sử dụng thuốc đúng cách

Vỉ thuốc 28 viên

Cách uống thuốc dạng vỉ 28 viên **tương tự** như dạng vỉ 21 viên: Bắt đầu uống viên thứ nhất của vỉ đầu tiên vào ngày đầu tiên của chu kỳ kinh, uống mỗi ngày 1 viên đến khi hết vỉ rồi tiếp tục chuyển sang vỉ kế tiếp mà **không cần nghỉ 7 ngày**.

Vai trò của 7 viên giả dược?

Thuốc tránh thai hàng ngày vỉ 28 viên bao gồm 21 viên chứa hormone Estrogen và Progesterone (như dạng vỉ 21 viên) và **7 viên giả dược chứa đường, sắt...** Mục đích **uống liên tục**, tránh tình trạng quên uống thuốc tránh thai hàng ngày làm giảm hiệu quả ngừa thai.

THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Quên thuốc cần làm gì?

Nếu quên uống 1 viên thuốc trong vòng 12 tiếng

Hãy uống ngay khi nhớ. Vẫn uống viên tiếp theo đúng theo thời điểm hàng ngày. Có nghĩa là sẽ **uống 2 viên/ngày, 1 viên bù và 1 viên đúng thời điểm.**

Nếu thời gian quên uống thuốc hơn 12 tiếng

Cần uống ngay khi nhớ. Viên tiếp theo vẫn uống theo thời điểm hàng ngày. Tuy nhiên, cần **sử dụng thêm biện pháp ngừa thai khác** như bao cao su khi quan hệ để tăng hiệu quả ngừa thai.

Nếu quên uống từ 2 viên trở lên

Lúc này hiệu quả ngừa thai của thuốc tránh thai không còn, cần tham khảo ý kiến bác sĩ để được hướng dẫn sử dụng biện pháp tránh thai khác trong tháng đó.

THUỐC TRÁNH THAI HÀNG NGÀY

Quên thuốc cần làm gì?

Nếu thay đổi thời gian dùng thuốc

➔ Nếu uống quá 3h hoặc bỏ lỡ một viên thuốc, chất nhầy có thể đã đủ mỏng để tinh trùng đi qua → sử dụng phương pháp dự phòng như bao cao su **ít nhất hai ngày**.

➤ Nên **uống cố định vào một khoảng thời gian nhất định** để tạo thói quen không quên uống thuốc, đồng thời cũng giúp thuốc phát huy hiệu quả tốt.

Nếu chuyển sang dạng thuốc khác

❑ 21 viên sang 28 viên

Uống tuần tự mỗi ngày 1 viên trong vòng 21 ngày cho hết vỉ thuốc loại 21 viên. Sau đó nghỉ 7 ngày và hết 7 ngày bắt đầu dùng vỉ thuốc mới đổi là loại 28 viên.

❑ 28 viên sang 21 viên

Tương tự như đổi thuốc tránh thai hàng ngày từ 28 viên sang 21 viên, sử dụng hết vỉ thuốc cũ sau đó bắt đầu dùng vỉ mới, không cần nghỉ 7 ngày.

➔ Trong 7 ngày sau khi đổi thuốc nên kiêng quan hệ tình dục hoặc sử dụng bao cao su để tránh mang thai ngoài ý muốn.

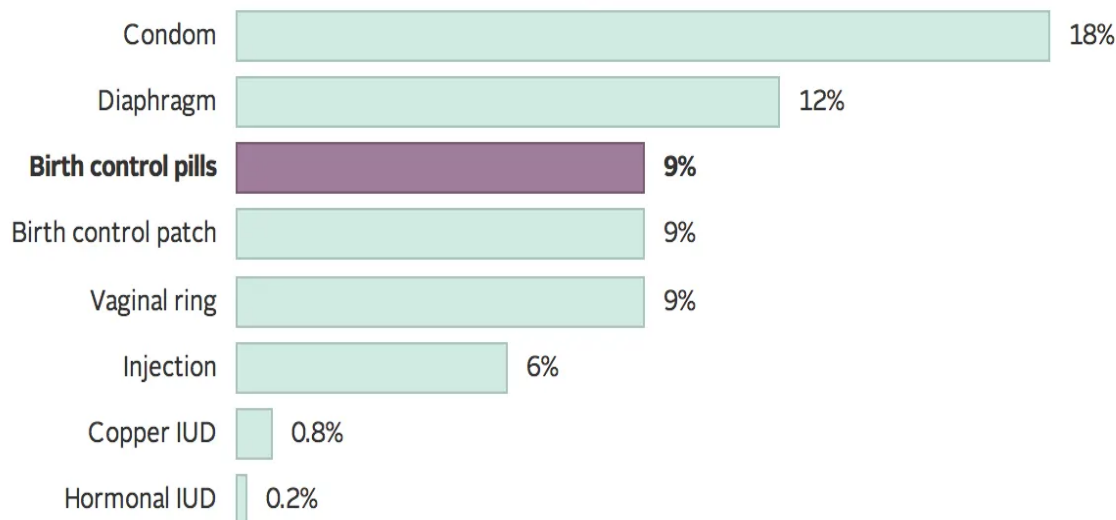
THUỐC TRÁNH THAI HẰNG NGÀY

Hiệu quả tránh thai

Contraceptive failure rates

Percent of women who will become pregnant using a given contraceptive method

9/100

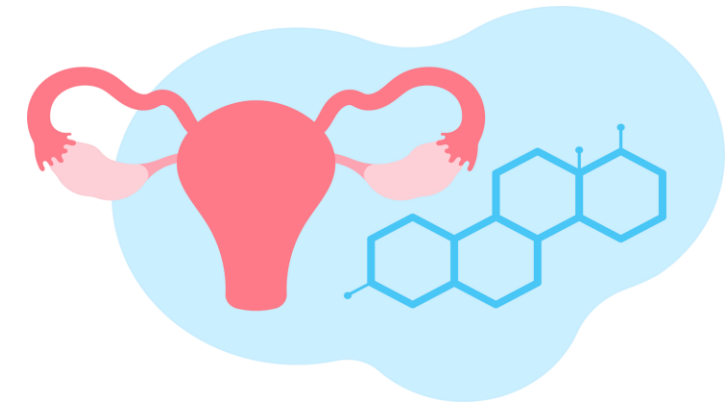
TỶ LỆ MANG THAI HẰNG NĂM

- ❖ Thuốc tránh thai là hình thức ngừa thai hiệu quả nhưng phụ thuộc vào việc người phụ nữ có uống thuốc hàng ngày hay không, chỉ cần bỏ lỡ 1 ngày cũng làm tăng khả năng mang thai.
- ❖ Hiệu quả còn phụ thuộc vào: tình trạng sức khỏe người phụ nữ, các thuốc và thảo dược đang sử dụng có thể ảnh hưởng đến việc sử dụng thuốc tránh thai.

4. THUỐC TRÁNH THAI KHẨN CẤP

- ❑ Thuốc tránh thai khẩn cấp chứa liều lượng hormone hoặc các chất hoá học cao hơn trong thuốc tránh thai hàng ngày, có tác dụng ngăn chặn khả năng mang thai **sau khi quan hệ tình dục**.
- ❑ Tác dụng chính: làm **chậm quá trình rụng trứng**
 - ➔ Khi một phôi thai đã hình thành và bám vào thành tử cung thì việc dùng thuốc sẽ không còn tác dụng.

Sử dụng càng sớm càng tốt, trong vòng 24h sau khi quan hệ tình dục không an toàn

Thuốc tránh thai khẩn cấp được sử dụng trong những trường hợp nào?

- Quan hệ tình dục nhưng không dùng biện pháp bảo vệ nào trong vòng 5 ngày qua (120 giờ).
- Sử dụng các phương pháp ngừa thai không đúng cách hoặc đã thất bại trong vòng 5 ngày (120 giờ).

Bao cao su bị rách, tuột ra trong thời gian bạn quan hệ tình dục.

Uống thuốc tránh thai hằng ngày nhưng quên uống hai ngày liên tiếp trở lên.

Sử dụng các biện pháp tránh thai khác không đúng cách.

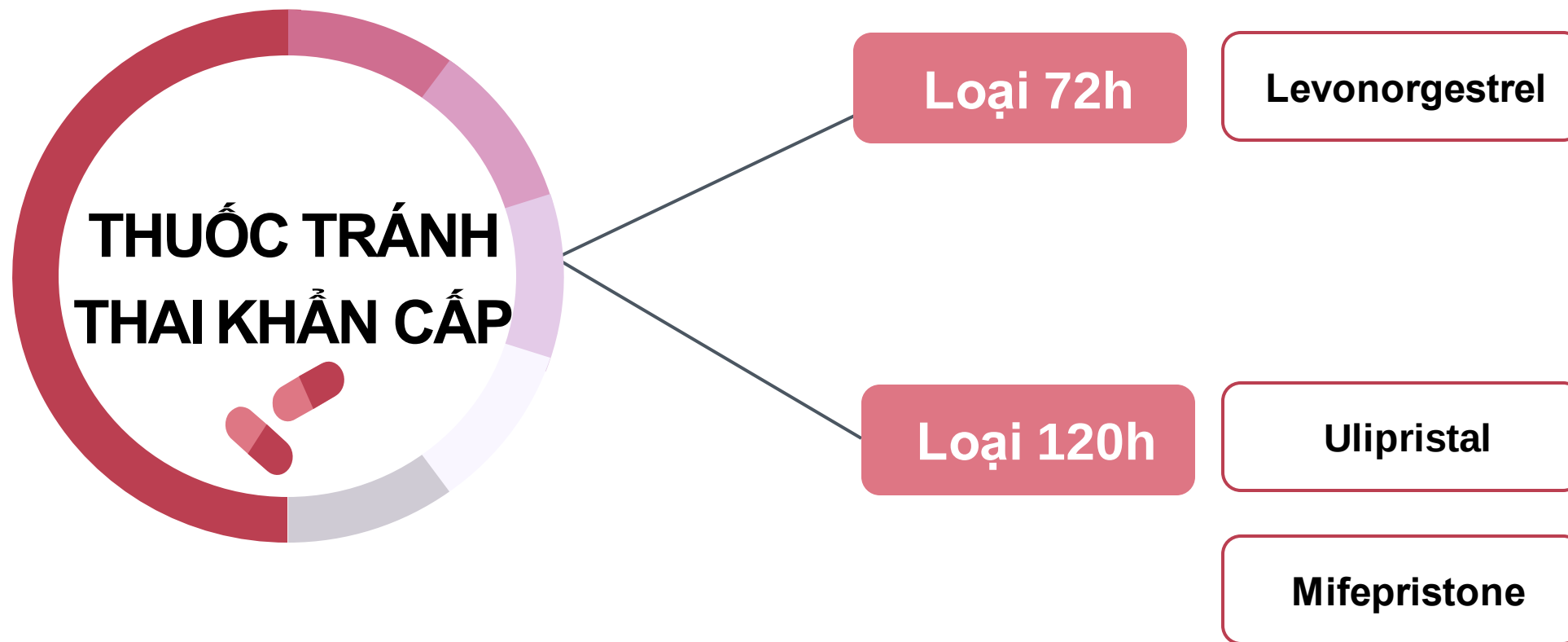
Tính sai thời điểm an toàn trong chu kỳ kinh nguyệt hoặc quan hệ tình dục trong những ngày dễ thụ thai.

THUỐC TRÁNH THAI KHẨN CẤP KHÔNG CÓ TÁC DỤNG NGĂN NGỪA CÁC BỆNH LÂY TRUYỀN QUA ĐƯỜNG TÌNH DỤC.

THUỐC TRÁNH THAI KHẨN CẤP

Phân loại

THUỐC TRÁNH THAI KHẨN CẤP

Loại 72h

Levonorgestrel

Chỉ định

Ngừa thai khẩn cấp trong vòng **72h** sau quan hệ không được bảo vệ hoặc phương pháp ngừa thai khác thất bại.

Cơ chế

Levonorgestrel là một **progesteron** có tác dụng:

- ❑ Làm thay đổi dịch nhầy cổ tử cung, tạo nên một hàng rào ngăn cản sự di chuyển của tinh trùng vào tử cung.
- ❑ Làm biến đổi cấu trúc của nội mạc tử cung → Quá trình làm tổ của trứng bị ngăn cản.

Levonorgestrel

Liều lượng, cách dùng

Uống 1 viên duy nhất trong vòng **72 giờ** sau khi giao hợp, uống càng sớm càng tốt, tốt nhất là trong vòng **48 giờ**.

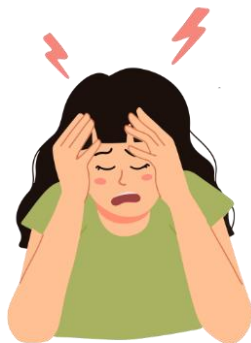
Thuốc	Hiệu quả tác dụng
Levonorgestrel	95% nếu uống trong vòng 24h
	85% nếu uống trong vòng từ 24h đến 48h
	58% nếu uống trong vòng từ 48h đến 72h

Levonorgestrel

ADR

Buồn nôn
(Thường gặp nhất)

Đau đầu, chóng mặt

Đau bụng dưới

**Chảy máu không liên
quan đến chu kì kinh
nguyệt**

Levonorgestrel

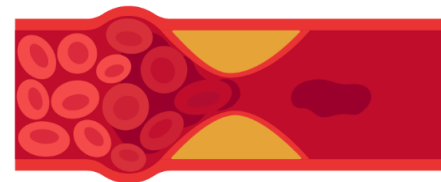
Chống chỉ định

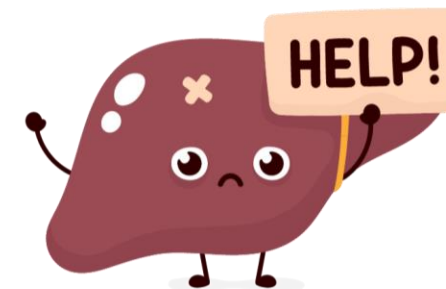
Phụ nữ có thai,
nghi ngờ mang
thai

Chảy máu âm đạo
không rõ nguyên nhân

Bệnh huyết khối
tắc mạch

Bệnh lý gan

Levonorgestrel

1 viên Levonorgestrel 1.5 mg

Cách dùng: Sử dụng càng sớm càng tốt và tối đa trước 72h sau khi quan hệ không an toàn.

2 viên Levonorgestrel 0.75 mg

Cách dùng: Viên thứ nhất uống càng sớm càng tốt, không chậm hơn 72h và viên thứ hai uống sau viên thứ nhất 12h (không để chậm hơn 16h).

Phải uống đủ 2 viên mới có tác dụng phòng ngừa mang thai.

1. Tờ hướng dẫn sử dụng thuốc Postinor 1 - Gedeon Richter Plc.
2. Tờ hướng dẫn sử dụng thuốc Postinor 2 - Gedeon Richter Plc.

Ulipristal

CƠ CHẾ

Chỉ định

Trường hợp tránh thai khẩn cấp trong vòng **120 giờ** sau lần giao hợp không được bảo vệ hoặc đã biết hoặc nghi ngờ thất bại trong việc tránh thai.

Cơ chế

Ulipristal acetate là **chất đối kháng** và **chủ vận một phần thụ thể progesterone**

- Làm chậm quá trình vỡ nang trứng → ức chế hoặc trì hoãn sự rụng trứng.

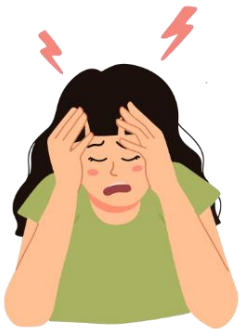
Ulipristal

Liều lượng, cách dùng

Uống một viên càng sớm càng tốt trong vòng 120 giờ (5 ngày) sau khi quan hệ không an toàn hoặc dùng các biện pháp khác nhưng thất bại.

Thuốc	Hiệu quả tác dụng
Ulipristal	85% nếu uống trong vòng 0h đến 72 giờ
	61% nếu uống trong vòng 48h đến 120 giờ

ADR

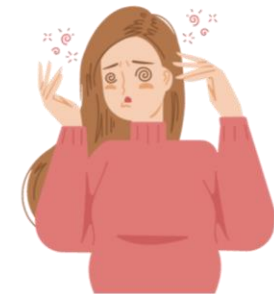
Đau đầu

Đau bụng

Mệt mỏi

Chóng mặt

THUỐC TRÁNH THAI KHẨN CẤP

Loại 120h

Mifepristone 10 mg

Chỉ định

Trường hợp tránh thai khẩn cấp trong vòng **120 giờ** sau lần giao hợp không được bảo vệ.

Cơ chế

Mifepristone là một **steroid tổng hợp**, thuốc có tác động như một **chất đối kháng progesterone**.

- ❖ Ức chế nang trứng chín cũng như ức chế chức năng nội tiết của tế bào hạt → ít có khả năng rụng trứng nhất nếu dùng thuốc trước giai đoạn rụng trứng.
- ❖ Phá vỡ đỉnh LH vào giữa chu kỳ, do đó ức chế sự rụng trứng.

THUỐC TRÁNH THAI KHẨN CẤP

Loại 120h

Mifepristone 10mg

Liều lượng, cách dùng

Uống 1 viên Mifepristone 10 mg trong vòng **120 giờ** sau khi giao hợp. Tuy nhiên dùng càng sớm hiệu quả càng cao.

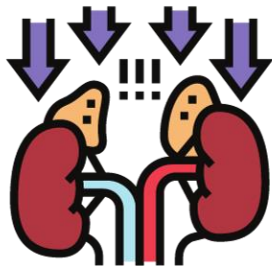
Chống chỉ định

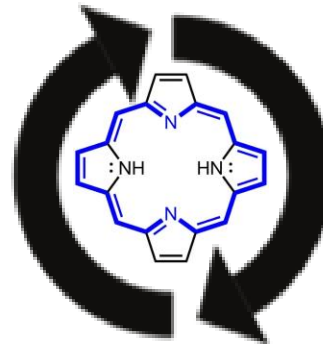
Phụ nữ có thai

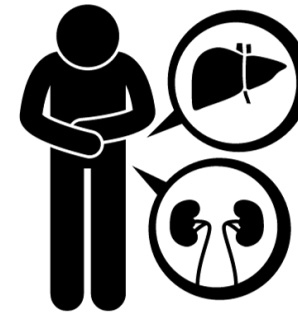
Phụ nữ cho con bú

Suy tuyến thượng thận mãn tính

Rối loạn chuyển hoá porphyrin di truyền

Suy thận, suy gan

Bệnh hen nặng

Mifepristone 10 mg

ADR

Trễ kinh
(Hơn 50% phụ nữ có
kỳ kinh lệch 2 ngày so
với dự kiến)

Xuất huyết
âm đạo

Tiêu chảy

Mệt mỏi, nhức đầu

Đau bụng dưới

Mifepristone

Phá thai nội khoa

- Nếu dùng Mifepristone vào **cuối chu kỳ** sẽ gây gián đoạn sự nâng đỡ nội mạc tử cung bởi hormon progesterone → thoái hóa và bong tróc lớp lót nội mạc tử cung → **ngăn ngừa và ức chế thai bám vào tử cung.**
- Dùng Misoprostol có tác dụng gây **co thắt tử cung** để tổng trứng thụ tinh đã trở thành bào thai ra ngoài.

Mifepristone 200 mg

+

Misoprostol 200 µg

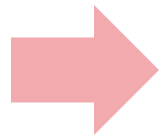
=

Phá thai nội khoa với thai từ
7 tuần tuổi trở xuống.

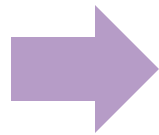
Những vấn đề khó khăn khi sử dụng tránh thai khẩn cấp và cách xử trí ?

Nôn trong vòng 2 giờ sau uống thuốc

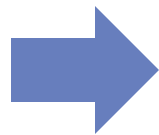

- Uống lại liều thuốc tránh thai khẩn cấp càng sớm càng tốt.
- Có thể sử dụng **thuốc chống nôn** hoặc thay thế bằng **thuốc đặt đường âm đạo**.

Chậm kinh

Cần thử thai hoặc khám tại các cơ sở y tế.

Ra máu thâm giọt

Trán an khách hàng đây không phải dấu hiệu bất thường và sẽ tự hết không cần điều trị.

Nghiên cứu đánh giá hiệu quả tránh thai khi bổ sung chất ức chế COX-2: Piroxicam vào 1,5 mg Levonorgestrel.

Oral emergency contraception with levonorgestrel plus piroxicam: a randomised double-blind placebo-controlled trial

Raymond Hang Wun Li MD^{a b} , Sue Seen Tsing Lo MD^{a b},
Prof Kristina Gemzell-Danielsson MD^{a c}, Carol Ho Yi Fong MStat^d, Prof Pak Chung Ho MD^{a b},
Prof Ernest Hung Yu Ng MD^{a b}

Kết luận: Phụ nữ khi sử dụng **Levonorgestrel 1,5 mg** để tránh thai khẩn cấp nên cân nhắc việc **bổ sung Piroxicam 40 mg** đường uống vì nó giúp cải thiện hiệu quả tránh thai với các tác dụng không mong muốn không đáng kể.

07

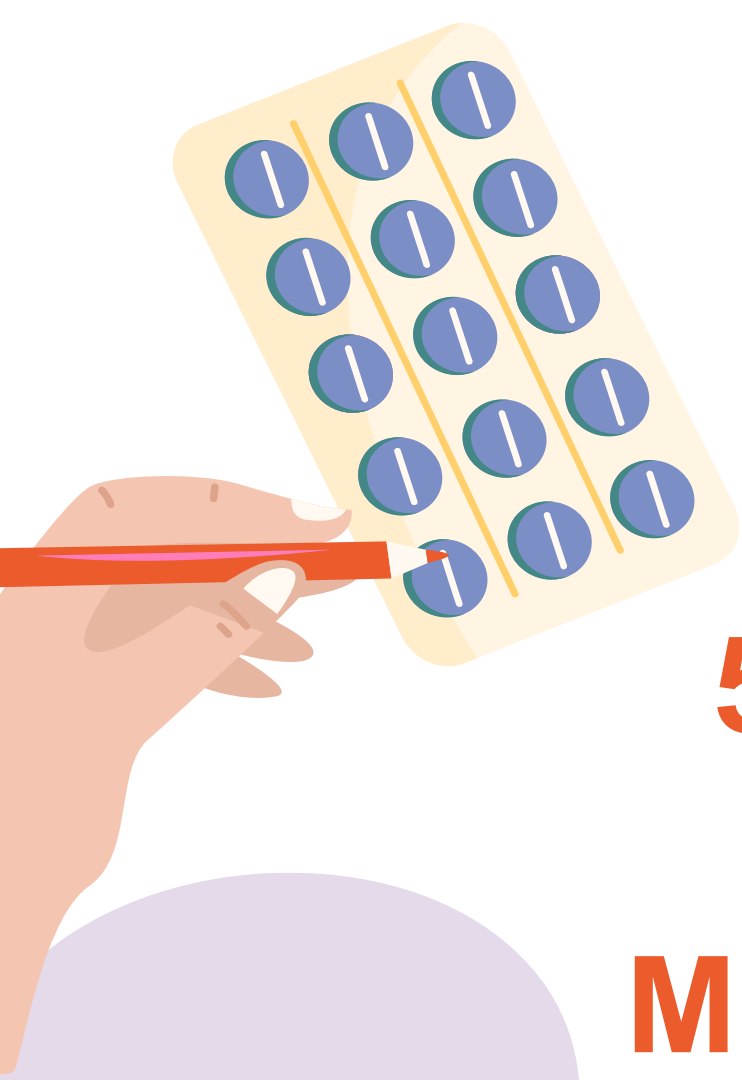

CPCUpdates

September, 2023

THÊM CHẤT ỨC CHẾ COX-2 - SỰ KẾT HỢP THUỐC ĐẦY
HỨA HẸN CHO BIỆN PHÁP TRÁNH THAI KHẨN CẤP.

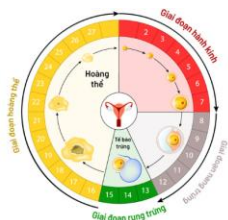
 CLB Sinh viên Dược lâm sàng – CPC
  www.clbduoclamsang.com

5. RỦI RO KHI LẠM DỤNG THUỐC TRÁNH THAI MỘT SỐ CÔNG DỤNG KHÁC

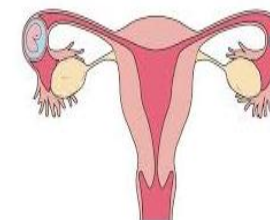
RỦI RO KHI LẠM DỤNG THUỐC TRÁNH THAI MỘT SỐ CÔNG DỤNG KHÁC

Chậm kinh,
không có kinh,
rong kinh

Nội tiết tố da thay đổi:
nhiều mụn, nám, tàn
nhang, ửng đỏ, sạm da,...

Nguy cơ chữa ngoài tử cung
cao, chảy máu cơ quan sinh
dục bất thường

Ảnh hưởng đến cảm xúc: suy giảm
ham muốn tình dục

Đau đầu, mệt mỏi, buồn nôn

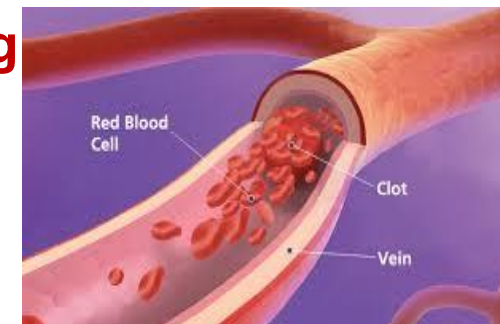
KHÔNG dùng thuốc tránh thai khẩn cấp **quá 2 lần trong 1 tháng**
và **3 lần trong 1 năm** để tránh ảnh hưởng đến khả năng sinh sản.

RỦI RO KHI LẠM DỤNG THUỐC TRÁNH THAI MỘT SỐ CÔNG DỤNG KHÁC

Nguy cơ huyết khối khi sử dụng thuốc tránh thai phối hợp dùng đường uống

Khuyến cáo chính TGA

- ✓ Nguy cơ huyết khối tĩnh mạch ở phụ nữ nhìn chung hiếm gặp, khoảng 2 ca/10.000 phụ nữ/ năm, tăng lên tùy thuộc vào loại progesterone có trong thuốc tránh thai.
- ✓ Nguy cơ huyết khối động mạch: đột quỵ hoặc nhồi máu cơ tim, cũng tăng lên khi sử dụng các thuốc tránh thai phối hợp nhưng hiếm gặp hơn và không có bằng chứng cho thấy sự khác biệt giữa các thuốc tránh thai về nguy cơ này.

Thành phần Progesterone trong thuốc tránh thai phối hợp Nguy cơ

levonorgestrel, norethisterone, norgestimate	5-7
etonogestrel, norelgestromin	6-12
drospirenone, gestodene, desogestrel, cyproterone*	9-12
chlormadinone, dienogest, norgestrol	Chưa có dữ liệu

TGA: Cơ quan Quản lý Điều trị Úc

RỦI RO KHI LẠM DỤNG THUỐC TRÁNH THAI MỘT SỐ CÔNG DỤNG KHÁC

UNG THƯ CỔ TỬ CUNG

10%

Tăng 10% khi dùng dưới 5 năm

60%

Tăng 60% sau 5–9 năm sử dụng và tăng gấp đôi sau 10 năm trở lên.

UNG THƯ VÚ

7%

Tăng nhẹ (7%)

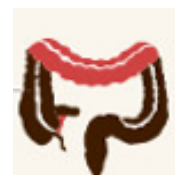
UNG THƯ NỘI MẠC TỬ CUNG

30%

Giảm ít nhất 30%.

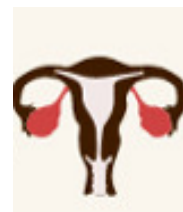
UNG THƯ ĐẠI TRỰC TRÀNG

15-20%

Giảm nguy cơ mắc từ 15% đến 20%.

UNG THƯ BUỒNG TRỨNG

30-50%

Giảm nguy cơ mắc từ 30% - 50%.

SO SÁNH VỚI PHỤ NỮ KHÔNG DÙNG THUỐC TRÁNH THAI

RỦI RO KHI LẠM DỤNG THUỐC TRÁNH THAI MỘT SỐ CÔNG DỤNG KHÁC

Có thể bạn chưa biết? Các công dụng khác của thuốc tránh thai nội tiết

Ngăn chặn
sự phát triển
lông không
mong muốn
(rậm lông) và
làm sạch
mụn trứng
cá

Giảm đau
bụng kinh
và đau nửa
đầu kinh
nguyệt

Giảm bớt các
triệu chứng
của hội chứng
tiền kinh
nguyệt (PMS)
và rối loạn
tâm trạng tiền
kinh nguyệt
(PMDD)

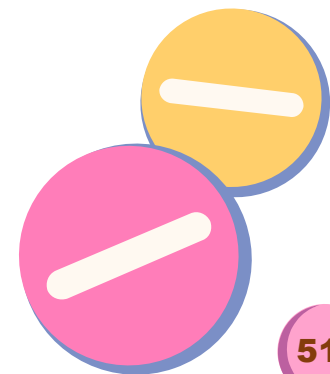
Điều trị lạc
nội mạc tử
cung và u xơ
tử cung

Điều trị hội
chứng
buồng trứng
đa nang
(PCOS)

6. THUỐC TRÁNH THAI ĐƯỜNG UỐNG DÀNH CHO NAM GIỚI

THUỐC TRÁNH THAI ĐƯỜNG UỐNG DÀNH CHO NAM GIỚI ĐANG ĐƯỢC NGHIÊN CỨU

Effects of 28 Days of Oral Dimethandrolone Undecanoate in Healthy Men: A Prototype Male Pill

Arthi Thirumalai,¹ Jonas Ceponis,^{2,3} John K. Amory,¹ Ronald Swerdloff,² Vijaya Surampudi,⁴ Peter Y. Liu,² William J. Bremner,¹ Eric Harvey,⁵ Diana L. Blithe,⁶ Min S. Lee,⁶ Laura Hull,² Christina Wang,^{2*} and Stephanie T. Page^{1*}

¹Department of Medicine, University of Washington School of Medicine, Seattle, Washington 98195; ²Los Angeles Biomedical Research Institute and Harbor UCLA Medical Center, Torrance, California 90502; ³Institute of Endocrinology, Lithuanian University of Health Sciences, Kaunas 50009, Lithuania; ⁴University of California, Los Angeles, Los Angeles, California 90509; ⁵Health Decisions, Durham, North Carolina 27713; and ⁶National Institutes of Health - National Institute of Child Health and Human Development, Bethesda, Maryland 20847

ORCID numbers: 0000-0003-1239-2614 (A. Thirumalai).

In conclusion, daily oral administration of DMAU for 28 days in healthy men is well tolerated. Doses of ≥ 200 mg suppress serum T, LH, and FSH, properties consistent with an effective male contraceptive without significant changes in sexual function or signs of liver toxicity. Further studies of oral DMAU are warranted to determine whether longer-term daily administration will suppress sperm production to levels consistent with effective male contraception.

KẾT LUẬN

Những người đàn ông khỏe mạnh được dùng DMAU đường uống hàng ngày trong 28 ngày, DMAU an toàn và ức chế rõ rệt LH, FSH và testosterone.

DMAU hứa hẹn là một biện pháp tránh thai dành cho nam giới.

7. TỔNG KẾT

1

❑ Chu kỳ kinh nguyệt được điều hòa bởi 2 hormon: Progesteron và Estrogen.

❖ **Progesterone tăng** sẽ giảm phóng thích **LH** (hormon tạo hoàng thể) cần thiết cho sự rụng trứng.

❖ **Estrogen tăng** sẽ gây ức chế **FSH** (hormon kích thích nang trứng).

Hai hormone này đều **ức chế noãn chín và sự phóng noãn, ngăn sự rụng trứng**, mang đến tác dụng chính là **ngừa thai**.

2

❑ Thuốc tránh thai nội tiết đường uống là loại thuốc có chứa **hormone sinh dục nữ** được dùng bằng đường uống để ngăn ngừa mang thai, bằng cách ức chế sự rụng trứng và ngăn chặn tinh trùng xâm nhập qua cổ tử cung.

❑ Thuốc tránh thai nội tiết đường uống gồm 2 loại: hàng ngày và khẩn cấp.

3

- ❑ Đối với thuốc tránh thai hàng ngày có 2 dạng phổ biến:
 - Phối hợp 2 hormon progesterone và estrogen: drosperin và estraceptin (vỉ 28 viên); marvelon và mercilon (vỉ 21 viên).
 - Chỉ chứa 1 thành phần progesterone: Naphalevo, Emvebin.
- ❑ Thuốc tránh thai khẩn cấp gồm có 2 loại: 72h (Postinor, boscinator, aseVictoria), 120h (Mifestad 10, Ellaone 30)

4

- ❑ Những **lưu ý** khi sử dụng thuốc tránh thai:
 - Uống cố định vào một khoảng thời gian nhất định.
 - **KHÔNG** dùng thuốc tránh thai khẩn cấp **quá 2 lần/tháng** và **3 lần/năm** để tránh ảnh hưởng đến khả năng sinh sản.

5

- ❑ Một số công dụng khác của thuốc tránh thai: ngăn chặn sự phát triển lông (rậm lông), làm sạch mụn trứng cá, giảm đau bụng kinh và đau nửa đầu kinh nguyệt, điều trị u xơ tử cung và u nang buồng trứng.

THANK YOU!

